ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі ўніверсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

Год выдання другі

№ 21 (79)

СУБОТА

5

ЧЭРВЕНЯ

1971 года

Цана 2 кап.

СХОД ВЫБАРШЧЫКАЎ

Набліжаецца дзень выбараў у Вярхоўны Савет Беларускай ССР і мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных. Выбарная кампанія па ўсёй рэспубліцы праходзіць пад знакам ажыццяўлення гістарычных рашэнняў XXIV з'езда Камуністычнай партыі Савецкага Саюза і характарызуюцца высокай палітычнай актыўнасцю савецкіх людзей, іх згуртаванасцю вакол КПСС і яе ленінскага Цэнтральнага Камітэта.

У мінулым панядзелак у актавай зале нашага універсітэта на сустрэчу з кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР па Гомель-

скай-Юбілейнай выбарчай акрузе № 242 міністрам лёгкай прамысловасці БССР Аляксандрай Фёдараўнай Нічыпар і кандыдатамі ў мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных сабраліся выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты ГДУ.

Кароткае ўступнае слова сказаў старшыня акруговай выбарчай камісіі дэкан эканамічнага факультэта дацэнт Ігар Паўлавіч Трацэўскі. Затым на трыбуну ўзнялася давераная асоба кандыдата ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР А. Ф. Нічыпар, дырэктар Гомельскай фабрыкі цацак Клаўдзія Дзмітрыеўна Каманда. Яна ахарактарызавала жыццёвы і працоўны шлях Аляксандры Фёдараўны Нічыпар і заклікала ўсіх выбаршчыкаў аддаць свае галасы за кандыдата непарушнага блоку камуністаў і беспартыйных.

Цёпла сутрэлі прысутныя кандыдата. Міністр лёгкай прамысловасці Беларускай ССР расказала аб велічных планах развіцця ўсіх галін прамысловасці нашай краіны. Аляксандра Фёдараўна на пераканаўчых лічбах і фактах паказала значны рост лёгкай індустрыі Савецкай Беларусі. Таварыш А. Ф. Нічыпар заверыла выбаршчыкаў, што апраўдае іх высокае давер'е і не пашкадуе сваіх сіл, каб працаваць над ажыццяўленнем прандыёзных вызначэнняў Камуністычнай партыі. Адзін за другім на трыбуну ўзнімаюцца давераныя асобы, выступаюць прарэктар ГДУ па завочным навучанні дацэнт Т. П. Трацэўская, старшы выкладчык Беларускага інстытута інжынераў чыгуначнага транспарту М. І. Ражкоў, А. М. Сапажкоў і іншыя. Яны расказваюць аб людзях, якіх народ вылучыў у мясцовыя органы Савецкай улады.

Кандыдат у дэпутаты чыгуначнага раённага Савета г. Гомеля па выбарчай акрузе № 55 сакратар райкома партыі Яўген Іванавіч Паўлаў горача падзякаваў прысутных за давер'е. Слова ад маладых выбаршчыкаў сказала студэнтка другога курса гісторыка-філалагічнага факультэта ГДУ Іна Рубанік.

На здымках: выступаюць маладая выбаршчыца І. Рубанік і загадчык кабінета палітэканоміі І. Аўчарэнка.

НАШ КАНДЫДАТ

НІЧЫПАР Аляксанра Фёдараўна нарадзілася ў 1916 годзе ў сяле Мядзведкі Венеўскага раёна Тульскай вобласці. Руская. Член КПСС з 1948 года.

Сваю працоўную дзейнасць тав. Нічыпар А. Ф. пачала ў 1931 годзе на фабрыцы ў г. Серпухаве. З 1932 па 1939 год вучылася спачатку на рабфаку ў г. Серпухаве, затым у Маскоўскім тэкстыльным інстытуце. Пасля заканчэння інстытута тав. Нічыпар А. Ф. працуе намеснікам начальніка фабрыкі Монінскага камвольнага камбіната, у 1940—1941 гг. — эканамістам планавага аддзела Міністэрства тэкстыльнай прамысловасці БССР.

У гады Вялікай Айчыннай вайны тав. Нічыпар А. Ф. працавале нарміроўшчыцай, планавіком, начальнікам аддзела на прадпрыемсвах Серпухова, Бійска, Чалябінска, у 1945 — 1953 гг. — начальнікам планавага аддзела Белгалоўтэкстыльснаба, затым начальнікам аддзела, намеснікам дырэктара Мінскага тонкасуконнага камбіната.

У 1953 годзе тав. Нічыпар А. Ф. была прызначана на пасаду намесніка міністра лёгкай прамысловасці БССР, затым — намеснікам міністра прамысловых тавараў шырокага ўжытку, у 1955 годзе — намеснікам міністра тэкстыльнай прамысловасці БССР, у 1956 годзе намеснікам міністра лёгкай прамысловасці БССР.

З 1957 па 1965 год тав. Нічыпер А. Ф. працавала намеснікам начальніка Упраўлення лёгкай прамысловасці Саўнаргаса БССР, а затым намеснікам старшыні Саўнаргаса БССР. З 1965 года тав. Нічыпар А. Ф. — міністр лёгкай прамысловасці БССР.

Тав. Нічыпар А. Ф. — член ЦК КП Беларусі, дэпутат Вярхоўнага Савета БССР. Яна ўзнагароджана ордэнам Леніна і двума медалямі.

ІДУЦЬ ДЗЯРЖАЎНЫЯ ЭКЗАМЕНЫ

Людзі розных узростаў. У многіх з іх ужо пасівелі скроні выраслі дзеці, вучацца ў школе, у інстытутах. Але нягледзячы на гэта яны хвалююцца, як васемнаццацігадовыя. І няма нічога здзіўляючага. На аддзяленні завочнага навучання філалагічнага факультэта нашага універсітэта ідзе першы дзяржаўны экзамен на выпускных курсах.

Перад камісіяй праходзяць настаўнікі з даволі вялікім стажам практычнай работы, афіцэры Савецкай Арміі, работнікі партыйных і дзяржаўных устаноў, і тыя, хто знаёмы са школьнікамі толькі па педагагічнай практыцы. Сёння ўсе яны трымаюць праверку на настаўніцкую сталасць.

Наша бурнае жыццё, імклівая рэчаіснасць прад'яўляюць да настаўнікаў савецкай школы вялікія патрабаванні. Таму і не дзіўна, што так удумліва, сур'ёзна і ўважліва правяраюць веды студэнтаў старшыня Дзяржаўнай камісіі доктар філалагічных навук прафесар Міхаіл Гапеевіч Булахаў, экзаменатар дацэнт, кандыдат гістарычных навук Ісак Барысавіч Кудравіцкі, прафесар, доктар гістарычных навук Іван Фёдаравіч Мужаў і іншыя члены камісіі.

Ідзе сур'ёзная, глыбокая размова, далёка выходзячая за рамкі курсу навуковага камунізма. Яна дазваляе зрабіць вывад аб ідэйнай сталасці будучых настаўнікаў, аб іх грамадзянскіх пазіцыях.

Студэнты расказваюць аб праблемах міжнароднага камуністычнага і рабочага руху, аб пралетарскай міжнароднай салідарнасці, аб авангарднай ролі камуністычных партый. Кожны адказ ілюструецца яркімі пераканаўчымі фактамі. Выпускнікі паказваюць добрае веданне сучаснага міжнароднага становішча.

Асаблівую ўвагу камісія ўдзяляе на веданне студэнтамі матэрыялаў XXIV з'езда Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, на ўменне разабрацца ў пытаннях вялічнага камуністычнага будаўніцтва ў нашай краіне.

Члены Дзяржаўнай камісіі правяраюць не толькі веданне навуковых палажэнняў, фактаў і лічбаў, але і дакладную аргументацыю, уменне разумець акаляючае жыццё.

Вось гучыць фраза: «Пры капіталізме існуе неадпаведнасць паміж грамадскім характарам працы і прыватным характарам прысваення яго вынікаў». Адказваючаму адрасуецца ўдакладняючае пытанне: «Які сэнс вы ўкладваеце ў гэтыя паняцці «неадпаведнасць», «супярэчнасць»? Экзаменуючыйся прыводзіць аргументаваныя прыклады, факты, якія дапаўняюць адказ.

На кожнае пытанне білета следуе змястоўны, вычарпальны расказ. Адказваючы па тэме: «Пераадольванне супярэчнасцей і існуючых адрозненнях паміж горадам і вёскай, студэнт гаварыў аб сённяшній вёсцы, аб перспектывах яе развіцця, аб формах матэрыяльнай зацікаўленасці калгаснікаў і сістэмах аплаты іх працы, аб узроўні іх культуры. І гэта былі не абасобленыя лічбы.

(Заканчэнне на 2-й стар.).

ТАК ПАСТУПАЮЦЬ САВЕЦКІЯ ЛЮДЗІ

ХЛОПЧЫК ВЫРАТАВАНЫ

2 ліпеня на імя рэктара нашага універсітэта прыйшло пісьмо. У ім муж і жонка Трубачкіны расказваюць аб самаадданым учынку студэнткі першага курса біёлага-глебавага факультэта Галіны Вініцкай.

Гэта здарылася 27 мая. Чатырохгадовы хлопчык прачнуўся ў сваёй кватэры. Убачыўшы, што нікога няма дома, ён адчыніў дзверы на балкон, пералез цераз яго агарожу і павіс, схапіўшыся рукамі за перакладзіну. Хлопчык знаходзіўся на вышыні трэцяга паверху. У гэты момант справу вырашалі секунды. Суседзі з жахам глядзелі на гэты малюнак, не маглі нічым хутка дапамагчы.

Толькі Галя, якая знаходзілася на другім паверсе, не разгубілася. Яна дзейнічала рашуча і смела, зрабіла ўсё, каб выратаваць дзіця. Праз некалькі мінут хлопчык быў выратаваны.

— Мы ўдзячны рэктару, партыйнай, прафсаюзнай і камсамольскай арганізацыям ГДУ за тое, што яны выхоўваюць такіх мужных людзей, — пішуць муж і жонка Трубачкіны. — Самаадданы ўчынак Галі — добры прыклад для іншых.

Лепшыя чалавечыя якасці правяраюцца ў адказны момант. Камсамолка Галіна Вініцкая, сустрэўшыся з небяспекай, зрабіла ўсё для выратавання маленькага хлопчыка. Яна выдатна вытрымала экзамен на сваю сталасць.

ІДУЦЬ ДЗЯРЖАЎНЫЯ ЭКЗАМЕНЫ

(заканчэнне)

а наша рэальнасць. Выпускнік свой адказ ілюстраваў прыкладамі развіцця роднай вёскі, расказам аб росце матэрыяльнай забяспечанасці сваіх землякоў, іх культурных запытанняў.

У полі зроку членаў Дзяржаўнай камісіі і такія настаўніцкія якасці, як дакладнасць выкладання думкі, лагічнасць пісьменнасці, уменне прафесіянальна арыентавацца ў жыцці (аналізаваць новыя творы літаратуры, кінамастацтва, жывапісу), увага да слова, да гісторыі яго ўзнікнення.

Неабходна адзначыць, што большасць студэнтаў з гонарам вытрымалі першы экзамен на настаўніцкую сталасць. Больш шасцідзесяці працэнтаў выпускнікоў, якія здавалі навуковы камунізм, атрымалі добрыя і выдатныя адзнакі. Асабліва вызначыліся С. Яроменка, А. Мацвіенка, Н. Госцеў і некаторыя іншыя. Іх адказы Дзяржаўная камісія ацаніла вышэйшым балам — пяцёркай.

Дзяржаўныя экзамены — праверка ведаў, грамадзянскай сталасці, светапогляду нашых выпускнікоў. Яны паказваюць, што ў школы рэспублікі прыдуць добрападрыхтаваныя спецыялісты.

В. ФІЛІЧАВА,
старшы выкладчык кафедры педагогікі і псіхалогіі, член Дзяржаўнай камісіі.

НА ЗДЫМКУ: ідуць дзяржаўныя экзамены на аддзяленні завочнага навучання гісторыка - філалагічнага факультэта.

НЕ СТАРЭЮЦЬ СТУДЭНТЫ

Што гэта? Форум навуковых работнікаў? Канферэнцыя выкладчыкаў? Але вельмі ўжо вясёлая атмасфера пануе тут, ажыўлены гул не змаўкае ні на хвіліну.

Даволі салідныя як па знешняму выгляду, так і па ўзросту людзі запоўнілі 24 красавіка універсітэцкую актавую залу. Гэта не проста гледачы, гэта — студэнты! Нехта з іх быў студэнтам пяць год назад, нехта 10—15, а хто і 20—25. Яны сабраліся сюды, каб адзначыць 40-годдзе ўтварэння хімічнага факультэта, сустрэцца з былымі аднакурснікамі.

Дэкан хімфака Ф. М. Капуцкі паведаміў, што факультэт значна вырас за апошнія гады і займае другое месца па колькасці студэнтаў.

Шмат у гэты вечар было сярод хімікаў і дзелавых размоў і жартаў. Адміністрацыя факультэта многае зрабіла для таго, каб вечар быў удачным, каб выхаванцы факультэта зноў адчулі хараство незабыўных студэнцкіх год. Выпускнікам была разаслана анкета. Падлічана на аснове 153 адказаў, што сёмая частка хімікаў працуе ў школе, дзве сёмыя — у інжынерна-тэхнічнай сферы і чатыры сёмыя — навуковыя работнікі.

Першае месца па «працавітасці» заняў член-карэспандэнт АН БССР, выпускнік 1952 года прафесар І. М. Ярмоленка, які апублікаваў больш 200 работ. Другое месца прысудзілі члену-карэспандэнту АН БССР, доктару хімічных навук А. А. Шлыку. Прызёраў узнагародзілі падарункамі. Па даных анкет былі зроблены вельмі цікавыя, дасціпныя падлікі, абвяшчэнне якіх выклікала вясёлую рэакцыю залы. Так, напрыклад, на аднаго выпускніка прыходзіцца 11 навуковых работ і 1,1 дзіцяці.

Пасля слова далі былым студэнтам. І няхай многія з іх — маці і бацькі, бабкі і дзядулі, у іх сардэчных словах адчуваўся юначы студэнцкі задор. А выступленні заслужанай настаўніцы БССР Н. Н. Беліч, выпускніцы 1940 года кандыдата хімічных навук І. А. Бушуевай, выпускніка 1941 года дырэктара завода эндакрынных прэпаратаў Г. А. Рабцава і многіх іншых аб'ядноўвала адно — гарачыя словы ўдзячнасці роднаму факультэту.

Л. ЦІТОВА.

ІДЭІ ЛЕНІНА Ў НАШЫХ СЭРЦАХ

Нядаўна замежныя студэнты і аспіранты, якія вучацца на асноўных факультэтах, падрыхтавалі тэматычны вечар «Ідэі Леніна ў маёй краіне». Даклад аб правадыру працоўных усяго свету зрабіў в'етнамскі студэнт II курса матфака Чан Ван. Затым выступілі венгр Міхай Бенадзікт, француз Т'еры Далідон, балгарка Юліяна Хрыстава, в'етнамка Фам Тхі Тхе Льен, румын Мітакі Страт і аспірант з ГДР Ульрыке Энельман, якія расказалі аб ролі ленінскіх ідэй у жыцці іх народаў, іх краін, аб пераможным шэсці ідэй вялікага Леніна па планеце.

Да вечара студэнты і аспіранты падрыхтавалі вялікі канцэрт. Інтэрнацыянальны хор выканаў «Песню аб Леніне» С. Тулікава і «Песню аб Мінску» У. Алоўнікава. Верш Леаніда Вышаслаўскага «Невычэрпная крыніца» прачытаў Дам Ван Кім, а верш «Настаўнік працоўных» — Ву Той Хунг, студэнт II курса фізфака. Студэнты IV курса фізфака выканалі песні «Грэнада», «Эх, дарогі» і японскую песню «Усё для дваіх». «Песню пра Брувесніка». М. Горкага прадэкламаваў в'етнамскі студэнт Нгы. І раптам уварвалася мелодыя «Марсельезы», якую выконваў французскі студэнт Т'еры Далідон.

А вось гучыць руская «Рабінушка». Яе спяваюць Фам Кенг Дзіен і Нгуен Тхі Да. В'етнамскі студэнт Май Хіен прачытаў верш в'етнамскага паэта То Хыу «З Леніным».

У канцэрце прынялі ўдзел таксама Нгуен Ван Ан, Нгуен Шы Тхін, Чан Ван Чыонг.

Дапамаглі студэнтам падрыхтаваць цікавуюграграму ст. выкладчыкі У. Г. Будай і М. С. Мяцельскі, выкладчыца Г. К. Бадрова.

С. ЮРКЕВІЧ,
М. КРЭСІК.

АБ ЧЫМ ПІШУЦЬ КАЛЕГІ

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

НА ЗЯМЛІ ЯНТАРНАЙ

Па запрашэнню Калінінградскага універсітэта група членаў НСТ факультэта журналістыкі пабывала ў Калінінградзе на студэнцкай навуковай канферэнцыі. Горача сустракаў камсамол зямлі янтарнай сяброў з Мінска, Вільнюса, Рыгі, Баку, Ташкента, Петразаводска і іншых гарадоў.

Хто аднойчы пабываў у Калінінградзе — запомніць яго надоўга. Гэта горад кантрастаў: маленькія домікі з высокімі дахамі з чырвонай чарапіцы і новыя сучасныя карпусы, брукаваныя вузкія вулачкі і шырокі Ленінскі праспект.

Мы стаялі ў задуменні ля помніка Аляксандру Касмадзям'янскаму, разважалі аб сэнсе жыцця ля магілы Канта.

Студэнцкая навуковая канферэнцыя — важная падзея ва універсітэце. У гэты дзень няма заняткаў. Пасля пленарных пасяджэнняў пачынаюць работу секцыі. Руплівa працуюць хімікі, біёлагі, фізікі, правазнаўцы. Секцыя літаратуры падзялілася на дзве падсекцыі: рускай класічнай і савецкай літаратуры. Тэматыка дакладаў цікавая і разнастайная. Кашто[ў]на тое, што задавалася шмат пытанняў і гасцям і гаспадарам. Абмеркаванне праходзіла сур'ёзна, удумліва.

Вечарам — выніковае пленарнае пасяджэнне. Уручаюцца ўзнагароды. Прыемна атрымаць падарунак ад сяброў.

Л. ПЕРАСЫПКІНА,
студэнтка II курса.

АЎТАРСКІ ВЕЧАР

На гэты раз у канцэртнай зале філармоніі на аўтарскі вечар вядомага беларускага пісьменніка, лаўрэата Дзяржаўных прэмій СССР і БССР Івана Пятровіча Шамякіна сабралася шмат прыхільнікаў яго таленту. Былі сярод іх рабочыя і студэнты, вучні і ваеннаслужачыя.

Своеасаблівa пачалася сустрэча пісьменніка з чытачамі: на сцэну выходзяць героі твораў Шамякіна —Алёша Касцянок з «Крыніц», Пятро Шапятовіч і Саша Траянава з «Трывожнага шчасця», доктар Яраш і Шыковіч з «Сэрца на далоні», Антанюк і Лада са «Снежных зім»...

Вядомыя беларускія артысты Л. Рахленка, Б. Барысёнак, А. Астрамецкі, спявак В. Кучынскі, Т. Меансарава і іншыя дзеячы мастацтва былі ўдзельнікамі гэтага цікавага вечара.

Артысты Мінскага ТЮГа паказалі ўрывак з п'есы Шамякіна «Не верце цішыні», якая вось ужо 12 год ідзе з поспехам на сцэне гэтага тэатра. У выкананні артыстаў Брэсцкага тэатра імя Ленінскага камсамола Беларусі гледачы ўбачылі сцэну са спектакля «Сэрца на далоні» па аднайменнаму раману пісьменніка.

Па-майстэрску бліскуча прачытаў урывак з рамана «Снежныя зімы» народны артыст СССР Л. Рахленка.

А потым Іван Пятровіч расказаў чытачам аб сваёй творчай працы, аб тым, як задумваліся і пісаліся раманы і аповесці, аб новых пошуках і задумах, паведаміў, што пачаў пісаць п'есу аб вясковых настаўніках, што «выношвае ў галаве» сюжэт новага рамана аб жыцці сучаснага горада.

М. ЗУЕЎ,
студэнт I курса філфака.

ГОСЦЬ ЖУРНАЛІСТАЎ

Заслужаная артыстка БССР Лідзія Пятроўна Шынко. Гэта прозвішча знаёма кожнаму мінчаніну. Ды ці толькі мінчаніну! Артыстку Беларускага дзяржаўнага тэатра імя Янкі Купалы ведаюць аматары тэатра далёка за межамі нашай рэспублікі і краіны.

За свае больш чым 45 гадоў работы на сцэне яна стварыла сотні вобразаў. У маладосці Л. П. Шынко была блізка знаёма з Верай Харужай. Мужная патрыётка адыграла пэўную ролю ў выбары Л. П. Шынко артыстычнага шляху. Аб знаёмстве з Янкам Купалам, аб сваім тэатры расказала Лідзія Пятроўна нядаўна на сустрэчы са студэнтамі факультэта журналістыкі.

— Я вельмі люблю свой тэатр. Кожная роля для мяне, незалежна, вялікая яна ці не, вельмі дарагая,—сказала Л. П. Шынко.

Артыстка ўвяла студэнтаў у творчую лабараторыю, расказала, як ствараюцца вобразы, прывяла некалькі цікавых эпізодаў са свайго жыцця.

Студэнты факультэта цёпла падзякавалі ветэрану купалаўскай сцэны.

І. ВІКТАРАЎ.

У лабараторыі фізічнай і калоіднай хіміі. Студэнтка 2 курса біёлага-глебавага факультэта Галіна Гаўрыленка праводзіць дослед.

ТРЭЦЯЯ АБЛАСНАЯ

Стала добрай традыцыяй праведзенне ў канцы навучальнага года алімпіяд па біялогіі. Звычайна яны праводзяцца ў тры туры: школьныя, раённыя і абласныя. Галоўная мэта гэтага мерапрыемства — выявіць найбольш здольных навучэнцаў па біялагічных навуках, садзейнічаць развіццю цікавасці ў школьнікаў да іх.

Трэцяя абласная алімпіяда школьнікаў па біялогіі адбылася ў апошняй дэкадзе мая. У састаў яе аргкамітэту ўвайшлі настаўнікі гомельскіх школ Т. Яшына, Т. Ігнатава, А. Апанасенка, А. Будніцкая, М. Ганчарова, інспектар аблана В. Маскаічоў і іншыя. У правядзенні алімпіяды прымалі ўдзел супрацоўнікі Гомельскага дзяржаўнага універсітэта кандыдаты біялагічных навук А. Шабалін, В. Наумаў, А. Кіеня, асістэнт кафедры заалогіі А. Ціханскі. Яны падрыхтавалі пытанні алімпіяды і правялі тэарэтычныя і практычныя спаборніцтвы.

Заданні па заалогіі, напрыклад, былі складзены такім чынам, каб выявіць не толькі глыбіню ведаў праграмнага матэрыялу, але і знаёмства з дадатковай навуковай літаратурай, уменне аналізаваць праблемныя пытанні, практычна прымяняць веды ў жыцці.

Тэарэтычныя пытанні не выклікалі асаблівых цяжкасцей ва ўдзельнікаў алімпіяды, аднак не ўсе паказалі сваё знаёмства з навінкамі навуковай літаратуры. Практычны тур паказаў, што ў школах няпоўнасцю выкарыстоўваецца наглядны матэрыял. Трэба адзначыць, што работы паказалі недастатковыя веды флоры і фауны Гомельскай вобласці.

Лепшую падрыхтоўку па заалогіі і батаніцы паказалі вучні гомельскіх школ Тамара Патапенка, Міхаіл Рабкін, Святлана Ласіцкая, Валянціна Вінічэнка.

Заданні па анатоміі і фізіялогіі чалавека былі цесна звязаны з праграмным матэрыялам. Адказы паказалі, што навучэнцы паспяхова вывучаюць школьны падручнік. Аднак асабліва добрых ведаў з ярка выражаным лагічным мысленнем навучэнцы не паказалі.

На алімпіядзе было прадстаўлена многа наглядных дапаможнікаў, зробленых школьнікамі. Вышэйшым балам адзначаны работы навучэнцаў сярэдніх школ №№ 21 і 25 горада Гомеля, Свяцілавіцкай, СШ Мазырскай СШ № 4, Калінкавіцкай СШ № 6.

Алімпіяда закончылася кваліфікаваным разборам конкурсных работ, які правялі выкладчыкі нашага універсітэта. Яны адзначылі станоўчыя бакі і спыніліся на агульных памылках і недахопах.

А. ЦІХАНСКІ,
асістэнт кафедры заалогіі.

ПЕРШЫЯ ВЫНІКІ

Вялікую ролю ў падрыхтоўцы лектарскіх кадраў адыгрывае створаная ў нашым універсітэце двухгадовая школа маладога лектара. У бягучым навучальным годзе ў ёй займалася 135 чалавек. У большасці гэта студэнты першых—другіх курсаў.

Пры наборы ў школу ўвага звярталася на малодшыя курсы, каб на працягу некалькіх год у нас былі падрыхтаваны лектары для маладзёжных аўдыторый. У далейшым неабходна прытрымлівацца гэтага прынцыпу, але і студэнтам старэйшых курсаў шлях у школу не закрыты.

Работа школы маладога лектара пачалася з складання плану, які быў дэталёва абмеркаваны на пасяджэнні кафедры гісторыі КПСС і навуковага камунізма і ўзгоднены з парткомам універсітэта.

Як і было прадугледжана планам, адпаведныя кафедры ўсіх факультэтаў распрацавалі тэматыку лекцый для слухачоў школы і выдзелілі з ліку прафесарска-выкладчыцкага саставу кіраўнікоў.

Грамадска—палітычная тэматыка лекцый была распрацавана кафедрамі гісторыі КПСС і навуковага камунізма, філасофіі, палітэканоміі, рускай літаратуры (звыш 200 тэм). Прыродазнаўча-навуковую тэматыку лекцый распрацавалі кафедры біёлага-глебавага, геалагічнага, фізічнага і механіка-матэматычнага факультэтаў.

Пасля размеркавання тэм слухачы школы прыступілі да іх распрацоўкі. Рэгулярна, у адпаведнасці з планам, у апошні чацвер кожнага месяца праводзіліся агульныя тэарэтычныя заняткі.

У 1970—1971 навучальным годзе перад працаўнікамі горада Гомеля і вобласці прачытана звыш 200 лекцый. З імі выступалі слухачы нашай школы.

На высокім ідэйна-тэарэтычным узроўні прайшлі лекцыі «Уладзімір Ільіч Ленін аб выхаванні моладзі і сучаснасць», «Несумяшчальнасць маральнага кодэксу будаўніка камунізма з прынцыпамі буржуазнай маралі», «Камсамол Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны», «Справа Леніна жыве і перамагае», «XXIV з'езд КПСС і задачы савецкай моладзі» і іншыя. Іх чыталі Я. Макаеўская, А. Сінюк і іншыя слухачы.

Будучыя лектары плённа займаліся, упарта вывучалі майстэрства прапагандыста. Перад імі выступалі вопытныя спецыялісты — дацэнт Гомельскага універсітэта С. Ажгірэй, лектар абкома партыі Б. Гадучоў, першы сакратар абкома камсамола В. Пыпоў, доктар філалагічных навук, прафесар П. Ахрыменка і іншыя. Усё гэта садзейнічала пашырэнню эрудыцыі слухачоў.

Наша школа маладога лектара аказвала метадычную дапамогу сярэднім навучальным установам вобласці. На працягу года мы наведалі Гомельскі політэхнічны тэхнікум і Буда-Кашалёўскі тэхнікум механізацыі і электрыфікацыі сельскай гаспадаркі. У другой палове мая слухачы школы сустрэліся з навучэнцамі гомельскага прафесіянальна - тэхнічнага вучылішча № 20.

Закончыўся першы год вучобы ў школе маладога лектара. Вялікія планы ў нас на будучае. У другім годзе навучання плануецца чытанне лекцый перад працоўнымі Гомельшчыны па графіках гарадскога і абласнога камітэтаў камсамола. Па даручэнню парткома універсітэта рыхтуецца лектарская брыгада. Яе члены будуць праводзіць лекцыі па матэрыялах XXIV з'езда Камуністычнай партыі Савецкага Саюза.

Э. ЭНЦІН,
кіраўнік школы маладога лектара Гомельскага дзяржаўнага універсітэта, кандыдат гістарычных навук.

ЧЭРВЕНЬ

Прайшоў май — вясны вянец. Адцвіў белай кіпенню садоў, адспяваў разнагалосым птушыным хорам самы шчаслівы і прыгажэйшы месяц прыроды. Праляцела пара абуджэння ў прыродзе і настала пара адраджэння. Памыляецца той, хто думае, што зараз нельга заўважыць прыгажосці ў лесе, у полі, у лузе.

Пяшчотнымі лісточкамі пакрыліся магутныя волаты дубы і стройныя клёны, на поўную сілу цвітуць рабіна і каліна, на сонечных лясных палянках цвітуць сунічнік і жоўтая купальніца. Яшчэ і зараз можна знайсці гронку белых званочкаў ландыша. У старым хвойніку цвіце чарнічнік, а ў нізкіх месцах блакітнеюць маленькія зорачкі незабудак.

На палях каласіцца збожжа, а зялёны дыван лугу стракаты ад рознаквецця.

З'яўляецца машкара, камары, сляпні і авадні. Менш чуваць птушыных галасоў. Чэрвень прыбавіў і ім клопатаў. У адных з іх вось, вось з'явіцца патомства, другія ўжо пазнаюць шчасце бацькоўства. Пражорлівыя жаўтаротыя малыя з самага ранку гарлапаняць і бацькі-птушкі да змроку носяць ім розных насякомых.

Іменна ў гэтую пару пярнатыя прыносяць найбольшую карысць чалавеку і лесу. Нават зернеядныя выкармліваюць сваіх малых насякомымі. Усе разам птушкі знішчаюць вялізную колькасць шкоднікаў лясной і сельскай гаспадаркі. І асабліва зараз, у час выхавання патомства, патрэбна старанна ахоўваць нашых пярнатых сяброў.

Пажвавелі і прыкметна падраслі ласяняты і касуляняты. Яны спрабуюць паласавацца смачнай зялёнай травіцай. Рыбакам на шчасце на жыўца і спінінг добра бурыцца шчупакі і акунь. Яшчэ нерастуюць карп, сом, карась.

Калі чэрвень будзе на зыходзе, то паспеюць чарніцы і суніцы. Заядлыя грыбнікі могуць ужо незбіраць лісічак, сыраежак і нават белых грыбоў. Канец чэрвеня — пачатак касавіцы. Лугавое зацішша абуджаецца звонам кос Падрастае моладзь птушак і звяроў. У прыродзе наступае пара сталасці.

Л. СЕЧКА,
студэнт 5 курса завочнага навучання біёлага-глебавага факультэта.

А. М. МАЙКАЎ

ДА 150-ГОДДЗЯ З ДНЯ НАРАДЖЭННЯ

Споўнілася 150 год з дня нараджэння вядомага рускага паэта А. М. Майкава (1821—1897 гг.). Сваімі ранімі вершамі А. Майкаў увайшоў у літаратуру як прадаўжальнік традыцый Пушкіна, Дэльвіга, Бацюшкава, Гнедзіча.

Уваскрашаючы гуманістычны змест антычнай культуры, рускія паэты сцвярджалі чалавечнасць насуперак рэакцыйнай охоўнай палітыцы царызму. В. Р. Бялінскі ў артыкуле «Рымскія элегіі» даў высокую ацэнку рускай анталагічнай паэзіі, у асаблівасці вершам Пушкіна. Тут жа вялікі крытык прыводзіць і верш Майкава «Сон», адзначаючы «глыбокі сэнс» гэтай «цудоўнай карціны».

Першы зборнік вершаў Майкава (1842 г.) — гэта свет антычных вобразаў, скульптурных постацей, цудоўнай гарманічнай прыроды, спакойных разважанняў паэта. У 40-х гадах Майкаў прымае ўдзел у «Петербургском сборнике» Някрасава, у «Отечественных записках» і ў «Современнике».

У творчасці Майкава вялікае месца займае гістарычная тэма, у якой на першае месца выступаюць не сацыяльныя, а філасофскія і маральныя праблемы. Не гісторыя народа, а розныя асобы знаходзяцца ў цэнтры твораў пісьменніка, які лічыць, што менавіта героі, а не масы робяць гісторыю. З асаблівым пачуццём адносіцца паэт да такіх асоб, як Аляксандр Неўскі, Іван IV, Пётр І. Увагу Майкава прыцягваюць розныя эпохі і народы. Звяртаючыся да мінулага, Майкаў імкнецца раскрыць ідэю гуманнасці. Адзін з лепшых вершаў паэта — яго гістарычная балада «Емшан». У 1882 годзе Майкаву за драму ў вершах «Два мира» Акадэміяй навук была прысуджана Пушкінская прэмія.

Паэтычныя прынцыпы і эстэтычныя погляды паэта склаліся яшчэ ў 40-х гадах. Мастацтва для Майкава перш за ўсё цудоўная форма, у якую мастак адбівае, як у бронзу, пераходзячыя лініі жыцця. Вялікае месца ў яго творчасці займаюць вершы аб прыродзе. Такія творы, як «Весна», «Сенокос», «Под дождём», «Осень», «Ласточки» і многія іншыя належаць да лепшых узораў паэзіі. Вось адзін з майкаўскіх вершаў — «Гроза». Ён увесь прасякнуты жывапіснымі фарбамі вобразаў, быццам адлюстраваных мастаком. Тут і цені, якія бягуць па «золотым хлебам», і сонечныя промні, якія ўздымаюцца «серебряным карнизом», «воротами». Здзіўляешся багаццю мовы паэта. Перадача пейзажу ў яго многафарбавай гаме колераў спалучаецца з дакладнасцю і сапраўдным пачуццём прыроды ў такіх вершах, як «Нива», «Осень», «Весна»:

Мох не приподнят, не взрыт
Грудой кудрявых груздей,
Около пня не висит
Пурпур брусничных кистей.
(«Осень»).

У кожным радку паэзіі Майкава адчуваецца любоў да родных краявідаў, вялікае веданне прыроды, замілаванне цудоўнымі карцінамі.

У рускую паэзію А. М. Майкаў увайшоў тымі творамі, у якіх адлюстраваны яго сапраўдныя пачуцці і майстэрства. Гэта перш за ўсё вершы, прысвечаныя радзіме, — адной з асноўных тэм паэта. Родная старонка і яе прырода, яе народ і гісторыя займаюць цэнтральнае месца ва ўсёй творчасці вядомага майстра слова А. М. Майкава.

Т. РАФАЛАВА,
студэнтка 3 курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ

АПОШНЯЯ ПРАВЕРКА

Амаль па ўсіх відах спорту выявіліся чэмпіёны Пятай летняй спартакіяды Беларускай ССР. Толькі легкаатлеты яшчэ рыхтуюцца да фінальных стартаў у Мінску. Апошняй праверкай іх падрыхтоўкі да сур'ёзнага экзамену з'явіліся спаборніцтвы па праграме спартакіяды Гомельшчыны.

Тры дні гаспадарамі бегавой дарожкі і сектараў цэнтральнага стадыёна завода «Гомсельмаш» былі мацнейшыя спартсмены вобласці. У кожным відзе праграмы выступалі выхаванцы Гомельскага дзяржаўнага універсітэта. Многія з іх парадавалі высокімі вынікамі.

Добра зарэкамендавала сябе студэнтка факультэта фізічнага выхавання Вольга Малахава. У бегу на 100 метраў яе перавага вызначылася з самага старту, а на фінішы Вольга была першай з новым рэкордам Гомельскай вобласці — 12,0 секунд. В. Малахава ўзнагароджана залатым медалем, але гэта быў не адзіны трафей спартсменкі. Яна выступала і на іншых дыстанцыях і паказала высокую хуткасць. На 200-метроўцы выхаванка трэнера Юрыя Піліпавіча Працко таксама паказала лепшы вынік — 24,8 секунды. Яшчэ адзін абласны рэкорд! В. Малахава стала чэмпіёнкай і ў бегу на 400 метраў і ў эстафеце 4×100 м. Вызначыўся яшчэ адзін вучань Юрыя Піліпавіча. Васіль Дайнека першым закончыў бег на 800 метраў. Другое і трэцяе месцы на гэтай дыстанцыі занялі таксама студэнты факультэта фізічнага выхавання Уладзімір Рагавы і Алег Курылін.

Высокім вынікам закончыліся спаборніцтвы па спартыўнай хадзьбе на 20 кіламетраў. У майстра спорту, выкладчыка ГДУ Аляксея Сямёнавіча Чуяшова сур'ёзных канкурэнтаў не было. Спартсмену давялося весці змаганне толькі з часам, і яно закончылася ў яго карысць. Чуяшоў заваяваў залаты медаль, паказаўшы вынік 1 гадзіну 31 мінуту 15,0 секунд. Яшчэ адзін рэкорд Гомельскай вобласці, які перавышае майстарскі нарматыў.

Спаборніцтвы па скачках таксама праходзілі з перавагай студэнтаў універсітэта. Чэмпіён зімовага маладзёжнага першынства Савецкага Саюза ў трайным скачку Іван Барсукоў двойчы ўздымаўся на вышэйшую прыступку п'едэсталу гонару. Ён быў лепшы ў скачках у даўжыню і ў трайным.

Два тыдні назад студэнтка факультэта фізічнага факультэта Тамара Бугаева на універсітэцкіх спаборніцтвах скокнула ў даўжыню на 5 метраў 96 сантыметраў. На гэты раз яе вынік быў на 40 сантыметраў горш. Тым не менш Тамара стала ўладальніцай залатога медалю.

Майстар спорту Юрый Горскі быў без асаблівага напружання першым у бар'ерным бегу на 110 метраў. Ён паказаў вынік 14,8 секунды.

Адначасова з гэтымі спаборніцтвамі праходзіў і чэмпіянат горада Гомеля. У ім першая каманда універсітэта ўпэўнена перамагла ў агульным заліку.

На здымках: ядро штурхае Уладзімір Эцін. Пераможца ў бегу на 800 метраў Васіль Дайнека.

УЗНАГАРОДЫ ГАНДБАЛІСТАЎ

На Пятай летняй спартакіядзе рэспублікі гонар Гомельскай вобласці па гандболе абаранялі мужчынская і жаночая каманды універсітэта. Трэба адзначыць, што сапернікі ў нас былі сур'ёзныя, і тым больш прыемныя канчатковыя вынікі.

На старце спаборніцтваў мужчынская каманда сустракалася са спартсменамі Гродзенскай вобласці, атрымаўшы перамогу над імі з лікам 31:16. Поспеху дабіліся і жанчыны. Яны перамаглі гандбалістак Магілёўшчыны.

Найбольш напружана прайшоў паядынак з мужчынскай камандай Мінскай вобласці, у саставе якой выступалі чатыры майстры спорту. Ад зыходу сустрэчы залежылі далейшыя выступленні гомельскай каманды ў фінале. Усе звенні дзейнічалі на пляцоўцы зладжана. Гэта адбілася і на выніку — 26:15. Выйшла ў фінал і жаночая каманда.

Рашаючыя паядынкі за медалі спартакіяды прайшлі на высокім узроўні. Асабліва цяжкай была сустрэча з камандай групы савецкіх войск у Германіі. У яе саставе мацнейшыя спартсмены Узброеных Сіл СССР. Але нягледзячы на гэта, нашы рабяты не разгубіліся. Яны добра вытрымалі сур'ёзнае выпрабаванне, атрымаўшы нялёгкую перамогу — 19:18. Поспеху дабіліся і жанчыны. Яны перамаглі спартсменак Гродзенскай вобласці.

На ўрачыстым закрыцці спаборніцтваў нашым гандбалістам уручаны сярэбраныя медалі. Гэта значны поспех каманд. Цяжка вылучыць каго-небудзь. Усе спартсмены дзейнічалі на пляцоўцы смела, рашуча і самааддана, кожны ўнёс сваю долю ў агульнае дасягненне.

В. КРУКОЎСКІ,
старшы выкладчык кафедры спартыўных гульняў.

БЕЛАРУСЬ МАЯ СІНЯВОКАЯ

Па блакітным небе плыву светла-ружовыя воблакі. Лас вы ветрык даносіць пяшчотну мелодыю песні. А перад ва ціха коціць свае воды сі Сож.

Беларусь... Нельга не лю біць яе лясы і палі, сардэчны песні і імклівыя танцы, неа сяжныя прасторы і блакітны рэкі. Усё тут міла і люба сэр цу. А якой цудоўнай стужка уплятаецца прыгажосць нашы гарадоў Мінска, Гомеля, Віцеб ска ў вянок самых лепшых мя сцін савецкай краіны!

Калі глядзіш на родны Го мель з боку ракі, то здаецца што бачыш горад старажытна Русі, купалы Палацу піянера тонуць у яркай зеляніне парку Наш парк. Колькі тут хараства, прыгажосці! Дзе яшчэ знойдзеш падобны куток у нашай рэспубліцы?

Не толькі сваёй прыродай славіцца Беларусь. Самае вялікае, самае цудоўнае яе багацце — людзі, працаўнікі, стваральнікі, змагары. Беларусь-радзіма вядомых паэтаў і пісьменнікаў, дзеячоў навукі і культуры, перадавікоў вытворчасці і герояў калгасных палёў.

Янка Купала і Якуб Колас, Ларыса Александроўская і Аляксандра Клімава, Аляксандр Каноплiч і Аляксандр Мядзведзь. Ды хіба пералічыш усіх, кім ганарыцца родная Беларусь, чые імёны ведае ўвесь свет?

Рэспубліка-працаўніца, рэспубліка-змагар. Так завуць маю Беларусь. Яна не скарылася перад лютым ворагам, незгаснай славаю і гераізмам увекавечыла сябе ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Яна першай прыняла на сябе ўдар фашысцкіх полчышч. Многія яшчэ не ведалі, што пачалася вайна, а гераічная Брэсцкая крэпасць вяла няроўны бой. Увесь беларускі народ узняўся на барацьбу з карычневай чумой. Нямала слаўных старонак упісалі ў гераічны летапіс Вялікай Айчыннай вайны палымяныя патрыёты нашай Радзімы. Варта ўспомніць бессмяротныя подзвігі Мікалая Гастэлы, бацькі Мінася, Даватара, Емяльяна Барыкіна, Канстанціна Заслонава, Веры Харужай і многіх іншых.

Адгрымелі апошнія залпы вайны. І ўвесь народ па заклiку партыі пачаў аднаўляць разбураную гаспадарку. На месцы руін паўсталі новыя гарады і вёскі, выраслі сады і паркі, у светлых школах гучаць звонкія галасы шчаслівай дзетвары, якая не ведае жахаў вайны.

Радзіма. Гэта і прасторы палёў, і зеляніна лясоў, і самаадданая праца яе людзей. Гэта іх справы, здабыткі, іх слава. Як жа не ганарыцца табою, Беларусь мая, сінявокая!

Т. СІДАРАВА,
вучаніца сярэдняй школы № 10 г. Гомеля.

НОВЫЯ ПАСТУПЛЕННІ Ў БІБЛІЯТЭКУ УНІВЕРСІТЭТА

КУЛЬТУРА, АСВЕТА, НАВУКА

Аспирантура. Справочник для поступающих в аспирантуру и соискателей ученой степени кандидата наук. М., «Высшая школа», 1971 г.

Библиография трудов сотрудников учреждений Академии наук БССР 1968—1969. Минск, 1971.

Программированное обучение. Межведомственный научный сборник. Вып. 6—7. Киев, 1970.

Лекции по педагогике. Под ред. С. А. Умрейко. Минск, 1970.

Проблемы коммунистического воспитания и народного образования. Рига, 1971.

ФІЛАСОФІЯ

АФАНАСЬЕВ В. Г. Основы философских знаний. Для слушателей школ основ марксизма-ленинизма. 5-ое переработан. и дополн. издание. М., Мысль, 1970.

ГЕГЕЛЬ Г. В. Наука логики. (В 3-х томах. Отв. ред. и авт. вступит. статьи, с. 5—74, М. М. ГОЗЕНТАЛЬ). Т. 1., М., Мысль, 1970.

ГЕГЕЛЬ Г. В. Работы разных лет. В 2-х томах, т. 2. Сост., общ. редакция А. В. ГУЛЫГИ, М., Мысль, 1971.

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ЛІТАРАТУРА

Беларуская савецкая энцыклапедыя, т. 2, Мінск, 1970.

БУТЕНКО А. П. Социалистическая интеграция, ее сущность и перспективы. М., Знание, 1971.

Государственные архивы Гомельской и Могилевской областей. Справочник (1917—1941 гг.). Минск, «Полымя», 1970.

Из истории идеологической и организаторской деятельности КПСС. (Сборник статей). Горький, 1970.

«Искра», № 1—51. София, «Болгарская книга», 1970.

ЗАМЕЖНАЯ МОВА

ВАСИЛЬЕВА М. М. Краткий грамматический справочник немецкого языка. М., 1970.

ВИТРЕШКО Н. Л. Учебник французского языка для неязыковых (гуманитарных) вузов. 2-ое издание. М., 1971.

МАРКОВА А. Н. Учебник немецкого языка. (Для гуманитарных вузов). М., 1970.

МИЖО М. Сент-Экзюпери. Книга для чтения для студентов педагогических институтов. Л., 1971.

ПРОКОФЬЕВА Н. К. Пособие по немецкому языку для электротехнических вузов. Уч. пособие, М., 1971.

МОВАЗНАЎСТВА

ШУБА П. П. Прыназоўнік у беларускай мове. М., 1971.

В. И. Ленин и вопросы языкознания. Кишинев, 1970.

Вопросы русского и общего языкознания. Кишинев, 1970.

ЛІТАРАТУРАЗНАЎСТВА

Вопросы истории и теории литературы (Сборник статей, Челябинск, 1970).

История советской многонациональной литературы. В 6-ти томах, т. 3. Отв. ред. В. М. ПИСКУНОВ и др. М., «Наука», 1970.

История зарубежной литературы конца XIX — начала XX века. Курс лекций, М., 1970.

Проблемы стиля и жанра в советской литературе. Сб. 3, Свердловск, 1970.

УДОДОВ Б. Т., К. Ф. РЫЛЕЕВ в Воронежском крае. Воронеж, 1971.

ГЕЙ Н. К. и ПИСКУНОВ В. М. Художественное богатство литературы социалистического реализма. М., «Знание», 1971.

БУРЛАК Л. Е. Публицистический роман. Конфликты и характеры. Саратов, 1970.

КАРАБАН С. І. Нарысы гісторыі беларускай савецкай крытыкі 20—30-х гадоў. Мінск, 1971.

Русская литература 1870—1890 годов. Свердловск, 1970.

Фотаздымкі для гэтага нумару газеты зрабіў А. Рудчанка.

За рэдактара М. ВОІНАЎ.

АЗ 37836 «Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ, профкома и месткома Гомельского государственного университета (на белорусском языке). Адрас рэдакцыі: Гомель, вул. Савецкая, 108, Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржаўнага Камітэта Савета Міністраў БССР па друку. Гомель, Савецкая, 1. Зак. 2187